

**Viðurkenning Vegagerðarinnar
fyrir gerð og frágang mannvirkja sem lokið var við
á árunum 2002-2004**

Greinargerð dómnefndar

Október 2006

Á síðasta ári (2005) var gefin út orðsending um reglur um viðurkenningu Vegagerðarinnar fyrir gerð og frágang mannvirkja (Nr. 8/2005). Í framhaldi af því var skipuð dómnefnd til að annast mat og veitingu viðurkenningarinnar. Í nefndina voru skipuð þau; Guðmundur Arason, Helgi Hallgrímsson og Ásrún Rúdólfsdóttir (formaður). Helgi Hallgrímsson baðst lausnar frá verkefninu fljótlega eftir að það fór af stað og var Eymundur Runólfsson skipaður í hans stað. Er þetta í annað sinn sem slík viðurkenning er veitt hjá Vegagerðinni.

Samkvæmt áðurnefndum reglum skal umhverfisnefnd hvers umdæmis tilnefna 2 – 5 mannvirki, sem lokið var við á árunum 2002-2004. Verkefni dómnefndar er að velja þrjú til fimm bestu verkefni, raða eftir gæðum og hlýtur besta verkefnið viðurkenningu.

Alls voru tilnefnd tuttugu og eitt verkefni úr öllum umdæmum. Dómnefndin skoðaði öll mannvirkin og mat þau. Við það mat var bæði horft til hönnunar og útfærslu. Litið var til upplifunar vegfarenda, aðlögunar að landi, frágangs o.fl. atriða. Þá var einnig tekið tillit til þess hve erfíð verkefni voru að mati nefndarinnar. Þessi atriði voru síðan vegin saman og heildarniðurstaðan réð vali dómnefndar.

Valið miðar að því að draga fram það, sem best er gert í vegamannvirkjum á umræddu tímabili. Valið var erfitt því að mörg þeirra verkefna, sem dómnefndin skoðaði voru mjög vel af hendi leyst. Valið byggist á mati dómnefndarmanna, tilfinningu þeirra og smekk, og verður það því alltaf umdeilanlegt.

Það er mat dómnefndar að hönnun þeirra mannvirkja sem skoðuð voru, hafi í flestu tekist vel, en frekar megi finna að útfærslu og frágangi þeirra. Þar má benda á nokkur atriði, sem koma fyrir.

Gróft burðarlagsefni nær út í yfirborð vegfláans og torveldar jöfnun og uppgræðslu. Í sumum tilvikum er reyndar um að ræða ákvörðun hönnuðar um að svona skuli frágangurinn vera. Línur í bríkum brúa eru á stundum flöktandi. Skeringar eru oft brattar, stundum of brattar að mati dómnefndar og skapa hættu vegna grjóthruns í skurði á vegsvæðinu. Hætta er á slysum vegna þessa ef útafakstur verður. Dómnefndin vill vekja athygli vegagerðarfólks á þessum atriðum og hvetja það til að gefa þeim gaum.

Niðurstaða dómnefndar varð sú að velja sex verkefni, sem skáru sig nokkuð úr að hennar mati. Nefndin valdi síðan eitt af þessum mannvirkjum til viðurkenningar en taldi ekki efni til að raða hinum fimm. Þessi sex mannvirki eru:

Reykjanesbraut, endurbætur um Hafnarfjörð (nr. 41)
Vestfjarðavegur um Bröttubrekku (nr. 60)
Vestfjarðarvegur, Múli-Vattarnes (nr. 60)
Pverárfjallsvegur (nr. 744)
Norðausturvegur á Tjörnesi og áningastaður á Teigsbjargi (nr. 85)
Hringvegur, Langidalur-Vegaskarð (nr. 1)

Hér á eftir verður gerð nánari grein fyrir mati dómnefndar á þeim mannvirkjum, sem hún taldi skara fram úr.

Reykjanesbraut, endurbætur um Hafnarfjörð (nr. 41)

Vel hönnuð mannvirki við krappar aðstæður. Sérstaklega má benda á mannvirki sem snúa að mjúkum vegfarendum, svo notuð séu orð umhverfisnefndar, og frágang þeirra. Brýr sunnan til á kaflanum og undirgöng við Læk og frá Lækjarskóla eru mjög vel hönnuð mannvirki og vel byggð. Frágangur er allur í góðu lagi, bæði gróður og hleðslur.

Vestfjarðavegur um Bröttubrekku (nr. 60)

Kaflinn sem tilnefndur er ætti að ná að Suðurá, ekki Austurá að mati dómnefndar.

Aðlögun að landi hefur tekist vel þrátt fyrir þröngar aðstæður á nokkrum stöðum, svo úr verður mjög fallegur vegur í fögru landslagi.

Frágangur er nokkuð góður eins og segir í umsögn umhverfisnefndar, en við Bjarndalsá er missig og aflögun á kassahleðslu orðið nokkuð áberandi.

Skeringar í lélegu bergi eru sums staðar of brattar að mati dómnefndar.

Vestfjarðarvegur, Múli-Vattarnes (nr. 60)

Veglína í heild er í góðu lagi og vegurinn fellur vel inn í landslagið, þrátt fyrir krappar beygjur sem landslagið krefst. Lágmarksrót hefur orðið á gróðri sem fyrir var og sáning er góð. Brúin á Múlaá er mjög falleg og mjög vel frágengin í alla staði. Bergskeringar eru fullbrattar að mati dómnefndar og stúflur í skurðum við veginn full stórar. Slysahætta vegna grjóthruns var skoðuð sérstaklega.

Þverárfjallsvegur (nr. 744)

Heildarupplifun af mannvirkinu er mjög jákvæð og hönnun og veglína mjög góð. Frágangur er góður á flestum stöðum, en frágangi við neðri enda ræsis við Þverá er þó ábótavant. Skeringar eru vel útfærðar, en einhverjar misfellur eru í burðarlagi.

Norðausturvegur á Tjörnesi og áningastaður á Teigsbjargi (nr. 85)

Kaflinn er um 11 km langur, frá Bangastöðum á Tjörnesi, um Fjallahöfn og Lónsós að Víkingavatni. Hönnun vegarins lýsir áræðni, sem hefur gengið upp og niðurstaðan er góð lausn. Veglínan er mjög falleg, en nokkuð stíf og heildarupplifun góð. Grjóthrun er nokkuð úr bröttum bergskeringum, en þess hefur verið gætt að hafa öryggissvæði (skurði) nægilega breið til að fyrirbyggja hættu. Áningastaðurinn er mjög vel heppnaður og gróðurþekja mjög vel gerð. Nefna verður þó að óregla er í hæðarlegu brúar á Lónsós og úlitsgalli er á bríkum.

Hringvegur, Langidalur-Vegaskarð (nr. 1)

Vel gerður vegur og veglína í gegnum skarðið mjög vel heppnuð í alla staði. Sáning hefur misfarist þar sem nærgróður er fyrir austan Vegaskarð og eins þar sem farið er um skarðið. Aðlögun vegar að landi er mjög góð. Hrun úr skeringum olli áhyggjum í upphafi skoðunar, en við nánari skoðun kom í ljós að breidd skurðar er í góðu lagi.

Viðurkenningu Vegagerðarinnar fyrir gerð og frágang að þessu sinni hlýtur Norðausturvegur á Tjörnesi og áningastaður á Teigsbjargi

Um hönnun vegar og brúar sá hönnunardeild Vegagerðarinnar á Akureyri og brúardeild Vegagerðarinnar í Reykjavík. Hönnun áningarstaðar var í höndum hönnunardeildar Vegagerðarinnar á Akureyri og fyrirtækið Teikn á lofti ehf. Um eftirlit og umsjón framkvæmdar sá framkvæmdadeild Vegagerðarinnar á Akureyri og verktaki var Ístak hf. Verktaki við gerð brúar var Vík ehf trésmiðja og verktaki við gerð áningastaðar var Garðyrkjuþjónustan græna-lauf

Frá dómnefnd

Dómnefnd sú, sem skipuð var til að annast veitingu þessarar viðurkenningar Vegagerðarinnar fyrir gerð og frágang mannvirkja, er nú að ljúka störfum. Dómnefndin hefur í störfum sínum tekið mið af orðsendingu nr. 8/2005 um reglur um slíka viðurkenningu.

Í einu atriði hefur nefndin farið á svig við reglurnar. Þar segir að velja skuli fimm mannvirki og velja eitt til viðurkenningar. Dómnefndin valdi sex, þar sem ekki þau þóttu öll nokkuð sambærileg hvað einkunnagjöf varðaði.

Eitt verkefni var tekið út úr mati, en það er Þjórsárbrú. Því verkefni er ekki lokið og er frágangur reiðvegjar þar enn í gangi. Dómnefndin ákvað að meta það ekki hálfklárð, heldu leggur hún til að það verk verði metið þegar því er lokið að fullu.

Það er mat dómnefndar að þau mannvirki sem voru tilnefnd að þessu sinni séu um margt betri en áður hefur verið, en ekki skal mat lagt á hvort tilurð þessarar viðurkenningar eigi þar einhvern þátt í eða eingöngu metnaður allra þeirra sem koma að þessum verkum.

Nokkrar tafir hafa orðið á störfum dómnefnda að þessu sinni og er ein orsök sú að tilnefningar bárust seint árið 2005 og dómnefnd gat ekki skoðað mannvirkin haustið/veturinn 2005 vegna snjóá. Því leggur dómnefndin til að tilnefningar verði tilbúnar snemma árs það ár sem viðurkenninguna á að veita. Dómnefnd getur þá notað vor og sumar til að meta mannvirkin og viðurkenningin verði afhent að hausti.

Í störfum sínum hefur dómnefndin komist að því að ekki hentar að nota sömu viðmið fyrir öll mannvirki, það vill segja að erfitt er að meta hefðbundið vegamannvirki og frágang námu með sömu aðferðinni. Því vill dómnefndin varpa þeirri spurningu fram hvort matsflokkar eigi að vera fleiri en einn, þannig að allar tegundir mannvirkja og frágangur þeim njóti sannmælis.

Í störfum sínum hefur dómnefndin fundið fyrir vaxandi áhuga á þessu máli meðal starfsmanna Vegagerðarinnar. Því er vonast til að veiting viðurkenningarinnar hvetji Vegagerðarfólk til að leggja sig stöðugt fram við hönnun, gerð og frágang mannvirkja. Með tilliti til þessa er það skoðun nefndarinnar að halda beri áfram þessu starfi.

Að lokum vill dómnefndin þakka yfirstjórn Vegagerðarinnar traust það sem henni var sýnt, svo og starfsmönnum fyrir ánægjulegt samstarf.

Reykjavík, í október 2006

Ásrún Rúdólfsdóttir
Eymundur Runólfsson
Guðmundur Arason